

Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . 2 frt
 Fél évre . . . 1 „
 Negyedévre . . . 50 kr
 Készleteknek 60 kr postadíj
 beküldése mellett egész évre
 ingyen.
 Egyes szám ára 4 „
Szerkesztőség
 és
Kiadói iroda:
 Piacz városház-épülettel
 szemben a Molnár-féle
 épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasasbó poltisorért 5
 kr; többször 4 kr. —
 Nagybó és többször hirdetéseknek
 megjelölésével en-
 gedmények tételek.
 Bélyeg: minden bejelentés
 ért 30 kr.
 „Nálunk”-ban megjelölés
 közlemény minden poltis
 15 kr.
 Hirdetéseik és előfizetéseik
 helyben a kiadói hivatalnál,
 Csáthy Károly és To-
 legdi K. Lajos könyvke-
 reskedésében; Budapestben,
 Bécsben és Prágában Ha-
 a enstein és Vogler hir-
 detési intézetében fogad-
 nak el.

Helyes lépés.

Debreczen, december 16.

Mintegy két éve már azon tények, hogy városunk kereskedői körében, néhány ügybuzgó férfi mozgalmat indított egy felállítandó közraktár érdekében s e czélból emlékirat is lett beadva a városi tanácsához, melyet annak idejében a mi lapunk is közölt.

Két év lefolyása alatt nem történt ez ügyben semmiféle. Már azt lehetett hinni, hogy a feledés fátyola lett reá borítva, midőn napjainkban, — a vidéken hasonló czélból indult mozgalom következtében, — nevezetesen tényt moudott ki a gazdasági bizottság, azt tudnillik: hogy szükségesnek tartja egy közraktár létesítését, melyet a város, minden oldalú támogatásban részesítsen.

A mi eddig történt még igen csekély. Mert az, hogy egy 12 tagú küldöttség lett megbízva a szükséges előintézkedések megvételével, bár igen helyes és fontos lépésnek nevezhető, még nem eléggé megnyugtató.

Meghaladott álláspontra volna a czikkírő, ha a közraktár fontosságát és sokoldalú előnyeit itt ismételné. Ismerheti azt eléggé mindenki már a lapokból s mi is több ízben foglalkoztunk ez ügygel.

S ha ismerjük ezen ügy fontosságát, s tudomásul vesszük mind azt, a mi más kisbbsz vidéki városban ez ügy érdekében történt, akkor a gazdasági bizottságnak már előbb is helyesnek nevezett lépését, elegendőnek nem tartjuk. Ha két év volt szükséges, hogy ez létrejöjjön, ugyan mennyi idő kell arra, míg a közraktár átlesz adva a közönségnek?

TÁRCSA.

A kötel.

Rajz.

(Folytatás.)

Írta: Hivesy Jenő.

Két év mult el.
 Az élet kétszerhajtott ki és kétszer takarította be már azt a munkás kéz, a mióta az öreg Csobán egyetlen leányát Erzsikét, idegen kenyérre adta.

Idegen kenyérre, idegen emberek cselédjévé.

Nem irigylendő annak sorsa, aki erre szorul. A család kenyérének nincs kesőbb kenyér e széles világon.

Könnyre hull belé a mikor dgasztja s könnye hull reá, ha szájjához emli.

Megpanaszolják, felhívják neki mind-n falatját; s azért ja megpanaszolt falatért, kedvét kell keresnie még a házi ebnek is.

Mikor azt mondják reá, hogy jól van dolga, szeretik; annál a szeretetnél edesebb a szüle-harag is. Ha pedig mérges, rosszlelkű emberek közzé adta a balsorsa; ugy nincs az a mostoha-szivetlenség, mely lelket maróbb lenne, mint a kenyér adó szivetlensége.

Nehezen is esik még mindég az öreg Csobánnak, ha reá gondol; de Boris asszony érti a módját, hogy hogyan kell a bogarat kivetni a fejéből. Ha ugy egy-egy vásári alkalommal belátogat a leányhoz, rendszeren jó hírrel kerül baza, s azután hét száma se fogyi a dicsekvésből: micsoda

Igaz jobb későn tenni valamit mint soha; az is igaz, hogy elhamarkodni ezt a dolgot nem lehet, mert fontos. Mi nagy megnyugvással tekintünk a kiküldött bizottság működése elé, mert a nevek biztosítékot nyújtanak arról, hogy lelkes, ügybuzgó és szakértő férfiak kezébe van téve ama fontos ügyben intézkedni.

Mi csak is azt óhajtanók, hogy a bizottság kezdje meg mielőbb működését, csinálja meg a tervezetet, terjessze azt az illetékes fórum elé, s hátrisson el minden oly akadályt mely e nagyfontosságú intézmény mielőbbi létrejövését meggátolná valami módon.

A nagy közönség pedig tanúsítson ez ügygel szemközti meleg érdeklődést. Ne vonja meg pártfogását tőle sőt segítse elő minden körülményközt. Városunk jól felforgott érdeke kívánja ezt. De meg szégyen volna, ha mi hátra maradnánk kisbbsz városoknál.

Midőn az első helyes lépést örömmel konstatáljuk, nagy érdeklődést várjuk a későbbi történéseket.

Visszaérkezett kívándörtő. Nem rég emlitettük, hogy Dél-magyarországból számos román család vándorolt át Romániába, akiket az ottani kormány a Dobruzsában akart letelepíteni. A kivándorló azonban ugy találták, hogy ezen meghódított terület nem embernek való s most visszatértek régi tűzhelyükhöz. Legjobb is — itthon!

Cognac.

Valamint Debreczenben, ugy az ország számos nagyobb városában tettek is tesznek is kísérleteket, melyeknek czélja kézzelfoghatólag igazolni azon új ipar (cognacipar) czélyszerűségét, mely hivatva van

egy áldott jó uri házhöz került a leány, — mennyire megvan vele elégedve a nagyságos asszony, meg a nagyságos ur, — s hogy nincs azon mit sópázkodni; mert annak ugyan még menyasszony korában se lesz külön dolga.

Ez és így tart a mig csak fel nem sohajta az öreg:

— Hátja megsegíti az isten így is!
 Hanem azt azután elhallgatja, hogy a mikor legutóbbára bent volt, már nem találta a régi helyén a leányt, sőt azt se tudták meg mondani, merre lett. Na de hisz ez nem is olyan nagy baj még. Bizonyosan rosszul bántak vele, ott hagyta őket és nem merte megzavarni haza. Hisz megtette ezt ő is nem egyszer, ha nem volt meglegedve az asszonyával. Külömben majd végre jár a dolognak, mihielyt újból bemegy. Addig jobb ha nem is tud róla az öreg.

Az idő öszre vált. A földéről minden be volt takarítva már, csupán a tengeri állott még a lábán, a mikor egy este az öreg Csobán csendesen ballagott haza felé a munkából; elmélkedve a sok bajról és gondról, mely a szegény ember osztályrészből jutott e világi életben.

Utja mindenütt a tengeri táblák mellett vitt el, s lépteit a száraz levelek egyhangú zörgése kísérte.

A szürke ködterhelte levegőből leheltszott a melegebb tájakra húzóó vadindak gágogása, mig alant a nedves ugarról, sötét varjú csoport kerekedett fel és tompa káromással vonult tula a láthatáron.

Majd egyszerre csak egy nagy ordas szőrű nyulat vesz észre, lassu bukácsoló

hazánknak egy új jövedelmi forrást szerezni s ezzel Magyarország anyagi jólétét egy egészen új irányban emelni. Ez új iparág nem más mint a cognac gyártás és annak fontosságával röviden ismertetem itt.

A cognac vagy közönséges néven borpálinka a bor lepárlása által nyeretik s hogy hogyan történik a cognac készítése annak fejtegetésében nem bocsátkozom, mert gép nélkül magyarázni nem lehet, kik azonban készítésével megakarnak ismerkedni, fáradjanak e tekintetben Dr. Védredői Viktor tisztelt kollegájához, ki a cognac előállítását nyilvánosan eszközli s ki a bozsa fordulónak szívesen magyarázza meg a cognacgyártógép működését és annak jövedelmességét.

A cognacfőzés rendesen a gyengébb 7—8% szeszartalmu borokból történik s minthogy az alig gyenge borok igen csekély értékkel bírnak, mig cognaccá főzve 50—61% szeszartalmu pálinkát szolgáltatnak, igen előnyös ezeknek lepárlása, mennyiben nagyobb értékű folyadék tete-mesebb haszonnal jutalmazza a fáradságot. A cognac számos előnye közül jelen alkalommal csak egyet akarok fölemlíteni. Így jel. Franciaországban oly jelentékeny iparág, hogy százazreket szerez az államnak és a szőlőművelőknek s a kereslet oly nagy, hogy tiszta finom cognacot alig képesek annyit előállítani, mennyire a vevőknek szükségük van s minthogy a magyar borból készült cognac a bírálatok szerint minőség tekintetében s kívánalmaknak meg felel, s cognacunk külföldre szállítása által nem megvetendő nyeresémet lehetünk szert, ez irányban tehát csak egy kis türelem és kitartással kell bírnunk; továbbá a cognac igen alkalmas anyag a gyengébb borok erősítésére, szeszésére s ha azon borainkat, melyeket Angliába akarunk küldeni cognaccal szegszük, állandó piacot szerezhetnénk magunknak, mi a közvagyonosodás előmozdításán szintén nagyot leditene. Így tesznek a spanyolok, kik cognacozott borakkal nem egy országban virágzó üzletet alapítottak; továbbá a cognac mint pálinka ital szintén nevezetesen, mert mig a többi pálinka nemek az egészségre többé — kevésbé kár-

ugrásokkal baktatni ki a tengeri közlél. Amint a keskeny gyalog utra ér föléll hegyzett fülekkel két lábra ágaskodik, körül vizsgál és észrevéve őt neki iramodik a frissen száított ugarnak s pár perc múlva el is vész az alkonyi homályban.

Az öreg dörmögve folytatja utját tovább:

— Ejnye, hát nem keresztl futott előttem a rozsd dög!... Ez nem jót jelent.... Bizony még valami baj környez. De hát hisz mindnyájunkkal szabad az isten keze, s az ilyen bolond világban minden megeshetik.... Azután csakugy véletlenül eszébe jut a szomszéd falusi kol-dus, ki a mult hetekben felakasztotta magát. Az isten adtát gyermekei verték meg és annyira szívére vette e rut hálátlanságot, hogy nem akart utánna tovább élni. Hej, hisz még a gyermekek se olyanok most mint az előtt. Több gondot, több keserűséget okoznak már azok is!

A falu előtt azután megint esik egy olyan találkozás, a mi nem sok jóval biztatott az ormódok lába szerint.

Holló, a vén cigány asszonyt gyanasztott ott egy árok dombon. Nem is csuda, hogy az ormódok szerencsétlenségnek tartották a vele való találkozást; mert oly ijesztő kínzésre volt; mintha csupa rozsa-karaból, csupa emberrontásból volna minden porczikája.

Már messziről rávált az öregre éles rikácsoló hangjával, a minek a hallatára is rendesen megborzadt minden jólelkű.

— Hová szírtsz vén Csobán!... Soh se iparkodjál ugy.... Gólya szált a kéményre s vendéget hozott, a kinek most már aligha fogsz örülni. Majd hoz egy másikat

tékony hatással vannak, addig a cognac a testszervezetét legkevésbé sem támadja meg, azért mondja számos idegen kitűnő orvosi tekintély, minél jobban közelíti meg meg valamely pálinka a cognacot, annál egészségesebb s megfordítva minél jobban tér el a pálinka a cognacotól, annál mérge-sőbb, vagyis más szóval a cognac a leg-egészségesebb és legjobb pálinka. — Végül minél tovább áll a cognac annál jobb és értékesebb lesz, így cognacunk értékét hosszabb ideig való állás által megrte-zelhetjük sőt megháromszorozhatjuk is.

Örömmel kell constatálnom azt, hogy a cognacipar tekintetében igen üdvös mozgalom indult meg hazánkban. Magyarország majdnem minden nagyobb városban tesz-nak kísérletet a Neukommfőle cognacgyártó gépeket, meg pedig kitűnő sikerrel s így biztat azon remény, hogy nemcsak Magyar-ország déli vidékein, hanem a magyar alföldön is virágzóiparrá női ki magát, mihiogy ugy legyen azt hiszem minden hazafi szívé-ből kívánja.

Fütián Lajos Mór.

— A budapesti országos kiállít-
 ás ügyében gr. Zichy Jenő, mint az orszá-
 gos magyar iparegyesület elnöke, több vá-
 rosi képviselőt s az ügy iránt érdeklődő
 fővárosi polgárt e hó 17-én d. u. 4 órakor
 az új városkíza termében tartandó értekez-
 letre hívott meg.

Erdőtörvényeinkről.

Z. J. Erdészlet.

(Folytatás.)

Sok intés s figyelmeztetés után a me-
 gyékből fölított jelentések alapján egy or-
 szágos gazdasági bizottság azon véleményét
 fejezte ki — „hogy a földes urak érdeke
 kívánja erdeik pusztulása megóvását, s
 mig nagyobb visszalés nem fordul elő
 mellőzendőnek tartja az erdő ügyekben
 felsőbb beavatkozást, — továbbá az er-
 dők feletti felügyelet a földesurak, részint
 a megyék hatáskörébe esvén, s helyhatóság

is; — annak még ugy se örülök. Ha, ha ha!
 Csak erdek vén bolond. Elég jókor lesz azt
 megtudnod otthon is. Ha, ha, ha!

Az öreg szólniül siet el mellette.
 Minek állana vele szóba, hisz ugys abban
 telik minden gyönyörűsége, ha megkeserít-
 tel valakit, ha örülhet a más kérés. De
 ezért most már még jobban bele vette ma-
 gát lelkébe a gondolat, hogy csakugyan va-
 lami bajnak kellett történnie otthon, s e
 gondolat nyomása alatt megkettőztette le-
 let, azzal a lázaskíváncsisággal, mely saját
 szerencsétlensége megismerésére készíti
 az embert.

Hanem ahogy az első utcába befor-
 dult, ott meg mindjárt egy csapat részeg
 legényre bukkant az öreg. Legelő a szoms-
 zédai Marci gyerek egy üvegborral kezében.
 Ott aprózta az utca közepén, a mennyire
 mára a nekinyirkosodott talaj megengedte
 az ilyen mulatságot. Másik két cimborája
 hasonlatosképen cselekedett. — Mögöttük
 meg három szál cigány gyerek iparkodott
 kézzel-lábbal azon, hogy ékes muzsika szóra
 történhessék a sárdagások. S minthogy
 így egész szélbőlen elfotak a kis utcát,
 az öregnek lehetetlen volt szándoka szerint
 csendesen eloslonnia mellettük; anynyál
 kevésbé mert már a Marci gyerek is ész-
 revette és abba hagyta a táncot, botját az
 öreg orra elé feszíté, azzal a lakonikus fi-
 gyelemztetéssel hogy:

— Hó!

De erre aztán már felfort az öreg
 epéje is:

— Azt mondom, elpusztulj előlem
 adta rozsd kölyke! Hát nem restelled magad
 ilyen helyi módra utját állani a becstelen
 embernek?

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

szabályokkal lévén biztosítva, meg kell őket hagyni e jogukban.

A királyné egyidejűleg halgatásban hagyta a kérdést, azonban 1767-ben elrendelte hogy az erdőknek nagy mérvben pusztulást kecskenyájait az erdőből tiltassanak ki. A Helytartó tanács hírdesse ki ezen rendeletet, s az az ellenértéket, ha paraszt vétekek el behajtott marhája, ha nemescsális actio alá vétekek. — Az erdő felügyeletére a megyék nevezenek ki külön felügyelőt, gondoskodjanak fizetéséről, s mikénti eljárásokról tegyenek jelentést, — továbbá legyen gondoskodva, hogy az ifjúság a fellátandó iskolában az erdészeti tudományokban is nyerjen oktatást. — Ezen rendeletre a Helytartó tanács a felséghez azon kérelemmel irt fel, hogy a birtokosok birtokai alap törvényekkel biztosítva legyen, tisztelet ugyan a királyné közzjára törekvő szándékát, jogserést találna a rendelt kiherítésében, hagyja meg ő felsége az erdőkre való gondoskodás jogát továbbra is az ország földbirtokosaiból álló megyéknek.

Ezen felterjesztésre megnyugvását jelenté ki ugyan a királyné, de megkíváná egyszerűsémind, hogy mielőbb erdészeti rendszabályok hozassanak, s ezekről mihamarabb tudósítsanak.

A Helytartó tanács ezen felsőbb kívánságot tudatta a megyékkel s 1769-ben a gazdasági bizottságnak az erdőszabályzatok iránti 20 pontból álló véleményét bekérte, mely „erdőrendszert” czim alatt beadván, azt a felséghez felterjesztette.

Rövid idő múlva azonban az ezen 20 pontban foglalt javaslatotól egészen eltérőleg a királyné által tényleg 58 pontban foglalt úgy nevezett Waldordnung (erdőrendszert) küldetett le latin kinyomtat példányokban s a Helytartó tan. 1465/1770. sz. alatt a nélkül, hogy a gazdasági bizottság javaslata, a Helytartó tanács észrevétele, az ország-birtokossága meghallgatott volna, — kiherítetett, — s a helyt. tanácsnak 5308. sz. a kiadványa szerint a leirat az erdő rendszabályzat a királyi városokra is kiterjesztési rendeltetett.

Ezen rendszabályok könyve magyar erdészeti irodalmunknak egyik legrégibb terméke, — czime „A fáknek az erdőnek neveléséről, s megtartásáról való rendelkez.” Ezen rendelkezés könyvét az erdészeti egyet. 1870-ik évkönyve teljes eredetiségében hozta, belső tartalma érdekes s világot vet az erdők jobb sorsára kívánt akkori intézkedésekre.

Ezentúl már csak egyes rendeletek keletkeztek, az erdők kihasználása, felügyelete s gyarapodása terén. 1779 a Helytartó tan. 2690 sz. a. rendelet az erdőegészek körülményére hoz szabályzatot. — 1808-ban az udvari kancellária 3971 sz. alatt Selmezen az erdészeti tantárgyak tanítására külön tanári állomást rendezesített. 1810-ben 3393 sz. alatt három fő erdőfelügyelőség állitott fel Budán, Kasán, s Temesvározt, — s a Helytartótan. 1868. sz. a. utasított, hogy hasson a birtokosokra és megyékre, hogy az új intézmény alapján az erdő ügy jobb lendületet nyerjen.

— Tyhű az áldóját, — pattant fel az egyik duhaj gyerek megbotrátkozva e rendreutastáson, — üssöm Marczai s azzal kezdett mindjárt hozzá gyürkőzni is munkához.

Hanem Marczai egyszerűen egész az előzékenyültség megújulászódott. A szolgálatkés cimborát félrelökte s maga is leereszté botját, sőt mi több marokra fogva a borju száju inget, megdörögte vele mind két szemét, miket a könny ellepett.

— Ne haragudjék kigyelmed, — szólalt meg ellágyult síró hangon — hisz nem akartam én bántani kedvedt! Csak azt akarom megmondani hogy hát hát minnek vitték el Erzsikét, ... minnek tettek engem ilyenre? De most már nincs semmi számáadásuk egymással. Megverte érte helyettem is az isten kigyelmedet. Csak ezt akartam mondani Gyerünk fiúk ti meg huzzátok:

— Ne menj el, maradj itt,
Majd meg látod jobb lesz itt.”

Azzal azután tovább vonult a duhaj csapat és utjára bocsátották a szegény öreget, ki egy pillanattal megdöbbenve állt ott. Lelekben egy homályos sejtelen támadt; de a melynek nem mert, nem tudott kifejezést adni. Megindult tehát újra szemébe nézni annak a szerencsétlenségnek, melyet e sok jesszt előjel és a győtrő előzret kétsége-lenné tett előtte.

Haza érte Boris asszony csakugyan ott várta már a kis ajtóban, sötét, szorongó arczczal; s a mint meglátta öregjét megeredtek könnyei és sirva borult a nyakába. — Nagy baj van apjukom! kezd azután, a hogy szöhoz jutbatott.

Ugyancsak 1810-ben a Helytartó tan. 13547. sz. alatt az egyházi javdalmakkal bíró egyének figyelmeztettek, hogy a birtokukban lévő erdőket gondosan fentartsák, igazítsák, ellen esetben haláluk után hagyatékukból fog a megállapítandó kár kifogatni. — 1830-ban Debreczen. Kassa, s Éperjes város az 1830/31. sz. országgyűlésre kiadott panaszok alapján kamara utján közzejük is bevitették erdőkezelési rendszabályzat alól kivitelesöket kervén, azon okból, hogy az erdő kzelés költséges, káros, és nagyobbára nemesi természetű erdeik tekintetéből jogaikat sértő: a király a kérelemnek, éppen a városok érdekében helyt nem adott, — azonban a költség mérséklere nézve kegyelemen segélytől a folyamodókat biztosította.

Ezen az erdőket érdeklő hatósági felügyelet alatt foly az idő, — lényeges javulás azonban az erdők sorsában nem állott elő, mivel első sorban az országának volt ugyan erdeje, de nem volt az ügyet szívén hordó magyar erdészete, nem voltak hazafias szakközölők, nem volt magyar erdészegylet, de nem volt sem a tanszékeken, sem a gyakorlatban nemzeti nyelve, nem volt öntudatos ügy buzgalom e téren is leteenni egy követ a nemzeti nagyság nagy művének felépítésére.

Más oldalról nem volt eddiggel az országgyűlés által hozott s szentesített részletes erdőtörvénye, nem volt olyan, mely a életbe, a gyakorlatba átvigye a czélyszerű s jövedelmező intézkedéseket, állandósítva az erdő töltés, a jelen s a jövő nemzedék sok oldalú szükségleteinek fedezésére. Nem a helyi viszonyok között felmerülő bajok orvoslása keresztetett, hanem idegen, ide nem illó tantételekkel s nézetekkel gondolták a a nemzet eme nagy kincsét az erdőket kezelve fentartani, — s végre a mi a czél-szerű törvénynek lelke nem volt annak ügybuzgó, lelkes s hazafias ellenőrzési felügyelő közege, ki a törvény végrehajtását éles figyelemmel kísérje, a köz jó fogantatásit eszközölje.

Bekövetkeztek a 48-as évek s az ezt követő abszolút kormány.

Pangást hozott ezen korszak nagy időre az kulturális előhaladásnak. Az erdő pusztultak, okszert s előre látó terv nélkül működött a fejsze, — a rendre tarolt erdők felújulását a korlátlan leigeltetés hátráltatta, végleg megis semmitte, — az erdőket terhelő szolgalmányok korlátlan használatra segítetté a pusztulást.

Szembetűnőleg fogytak a tölgyállományaik, fogyott a nemzet kincse.

Az 1860-as években közkormányzatunk egén az alkotmányos élet hajnala fel-tűnően, magas szak műveltség s hazafias keblű egyének a magyar erdészet éltre ébresztői Wagner Károly Divald Adolf urak hangya szorgalmi működésök folytán mindenek előtt magyar műszótár szerkeszteték, — ennek segédével napvilágot láttak 1862-évbén a tartalomra gazdag „erdészeti lapok.”

Később megalakult „Az országos erdészeti egyesület” s ennek kebelében egy fáradhatlan ügy buzgalmi bizottság, mely az új erdőtörvény javaslatot szövegezte.”

— Tudtam előre, sohajtott az, ki vele hát asszony szaporán!

— Itthon van Erzsi.

— Hisz mindég is azt hajtottam én, hogy jobb nekí itthon, mint szolgálatban.

— Igen, de am

— Mit, igen de én? Beszélj!

Az öreg Csobán el állt készülvé valami bal esetre; de a mit ballott az több volt a pusztá szerencsétlenségénél. Egy percze megmerevedni látszott, a kapa kísért kezéből, a szür lehalt válláról. Széled jámbor arca ijesztő vad kifejezést öltött, szemei kidagadtak két keze ököibe szorult, és minden izma reszketett, vonaglott. Majd összeszedve magát félre lökte a nyakába cipzimpakodó asszonyt és betámolygott a konyhába. Ott az ajtó félen egy kétél csinggött. Kis Balázs uram emlékezetes ajánldéka. Azt levette és rátette kezét az ajtó kilincsére.

Boris asszony megsejtévn szándokát, hangos jajveszékélés között vetette reá magát.

— Mit akarsz ember? Megverni Hisz meg verte azt már az isten úgy is eléggé!

— Igaz, igaz! nyőge az öreg lecsendesülve. Akkor kellett volna, most már késő. S azzal engedte szónéklül, hogy felesége kiszedje kezéből a kötelet és betesz-kolja a szobába. Ott lerogyott a löccsára s két karjával az asztalra borulva elkezdett zokogni keservesen, a hogy csak zokoghat ősz ember, annélkül hogy akár feleségére, akár gyermekére pillantott volna.

Oh pedig ha reá tekint, akkor lett volna még csak keserű szemében a köny, szívén a fájdalom.

Ezen az ország erdeit a pusztulástól megmentő, az erdők jövőjét biztosító, a közöljétt ezen egyik fontos s nagylevelű szövegét, az erdőtörvény szövegét a bizottság a magyarkormányhoz felterjesztette, több ízben. Évek során által sürgetté, letárgyalatását, — végre az országgyűlés azt letárgyalván 1879-évi június 14-én legfőbb fentartást nyert, s ugyan e hó 14-én az ország gyűlés mindkét házában kihirdetett. — E törvény létrehozásán kívül hazafias fáradozásaikért — halás elősmérés illeti Tisza Lajos ó nagy méltóságát, — istenben boldogult Wagner Károly főerdőtanácsost, Kálhoki Bedő Albert országos főerdőmester ó méltóságát.

(Polyt. köv.)

— **A karácsoni kiállítást** eddiggel 12,000-on felül látogatták, az eddigi áruforgalom meghaladja a 10,000 forint. A tárlat tárgyai egyre változnak, minek folytán a kiállítást gyakrabban is érdemes megtekinteni.

Irodalom és művészet.

— **Kiss József költeményei,** melyeket a Petőfi-társaság adott ki, rendkívül díszes kötetben jelentek meg a Franklin-társulatnál. Az új nemzedék e kiváló költőjének, az utóbbi tizenégy év alatt irt költeményeit egyjává foglalta magában, s oly gyűjteményt képez, melynek maradandó értéke van. Tulajdonképp második kiadása az a költő néhány év előtt megjelent kötetének, de számos új művel meg bővítve, azonkívül az 1868-ban megjelent „Zsidó dalok” egy pár szép darabját is fölvette bele. Kiss József sokoldalúságát s erejét fényesen tanúsítja a gyűjtemény. A kiválóan díszes füzet ára 2 ft 40 kr.

— **A Képes Csutaki lapok.** 11-ik számnak tartalma: A kétféle asz-szony. Elbeszélés; irta Balázs Sándor. — Zsuzsi néne. Költemény; irta Abonyi Cs. Árpád. — A selyem zsinór. Elbeszélés; irta Kosztolányi Árpád. — Egy agy diurnista naplójából. Életkép; irta Szirmay Lajos. — A kárpátok között. v. Wald E. regénye; (Polytatis.). — A nevelő. Vig beszélyke; közli Holló. — A játékkártya történetéből. közli Fehér L. — Képeink magyarázata. — Mindenféle.

Apróságok

A Műteremben. Műbarát: „A kép művészi kivitelű, de mondja meg csak festő ur, miért választott ilyen rendkívüli rut mintát, egy ilyen vén banyát?”

Festő: Ó az én anyám.

Műbarát: Oh ezer bocsánat! hiszen rögtön észrevehettem volna, annyira hasonlít önöhöz.

Egy csinos hölgy elesik az utcán, de — hogy is mondjuk csak — nem a fejét títi meg.

Mivé lett az ő gyöngye, aranyos bogárja; a két faluban legszebb, legirigyletőbb leány?

Telt piros arca beesett, leszápadt, mint a hogy a virág összeesik és a színt veszti, ha meglopja a dér. Az üde rózsás pirt már majfoltok váltottak fel, az ártatlanság tiszta derjéjét pedig a gyalázat kétségbeesett fájdalma. Oh ez az arcz bárkit is megindíthatott volna, hisz minden vonása kinböl, szenvedésből volt. A szép kék szemeket sötét gyűrűk körkiz, s ha idővel időre fölveti, tekintetük oly fátyolyozott, oly bágydatlan révedező. Oda a karcsu a liliumgermet, mit egykor saját két kezével áttudott kulcsolni, most egy elcsufolt, megnehezült alaknak adott helyet.

Ahogy atyját észreveszi oda vándszorong hozzá és összerogy előtte. Nem sir, nem zokog, hisz könnyűit már rég kislirja; hangja is száraz és rekedt.

— Oh, atyám, édes szülém, legyen irgalommal irántam! Tapossom meg, — csak most ne izzón el Csak még gyermekemet meg szülöm, s azután elmegyek majd Hisz ártatlan vagyok, boszorkánysággal ejtetek meg Tele beszélték fejemet, ... megrontották italomat. Bezárták egy sötét helyre hiába kiáltottam senkise jött segélyemre. elhagyott még az isten is Oh csak annyi helyet adjon, hol meghuzhatom magam! Hisz ha a kegyelemmel lelke se esik meg nyomorúságom, hová legyek akkor.

Hiába beszél, hasztalan rimánkodás szegény leány. Öreg szüléd lelkét sokkal inkább elszibasztá a gyalázat érzete, hogy semmizvől még egyebire gondolni tudna. Tán nem is érti, talán nem is hallja

— Doktor ur — mondja orvosának, megmutatva neki a megsérült testrészt — látni fogják mások a daganatot?

— Oh asszonyom, ez teljesen öntől függ, — viszonzozza finom mosolyal a orvos.

— Nem B. kisasszony, ki amott tánczol? Píuj, de rosszúl van szabva ruhája!

— Valóban iszonyu! De ha jól volna szabva, akkor még iszonyubb volna.

Két ur, a kik dözöl egyik sem dicsekedhetik neje hűségével, séta közben bősztul bikkát lát feléjük rohanni.

Az egyik ijedten kapaszkodik a másik karjába.

— Soha se félj, barátom! — mond az utóbbi. — Az előny a mi részünkön van. A bikkának csak két szarva van, de nekünk kettőnknek négy

Színház.

A lefolyt hét színi eseményéről igen kevés feljegyezni való van. Ismert darabok szokott kielégítő előadásban kerültek színe a lapunkban között műsor szerint.

Vasárnap a „Tolonecz” előadásában Németen mint Angyal Liszka, csak énekével gyönyörködtetett s kiválóan sikerült a „Szomorú fűz hervadt lombja” ismert dal átérzett előadása. Játéka, különösen a kocsmái jelenetben, hol nem kevés drámai erőt kell kifejeznie, szintelen és halvány volt. Tóth Antal Mravcsákja, minden ízében kielégítő volt. — A kórház felügyelőt adó elejtette szerepét. Egresi Ákos művészi alakot teremtetett ebből!

Hétfőn „Egy katona története” czimű dráma volt előadva. — Abonyi mint Renő János, szépen érzéssel játszott. Dancz Nina mint Madlen, Foltényiné a apátño szerepében jeleskedtek. Laczkó Aranka (Adrien) hidegen hagyta a közönséget s csak a 4-ik felvonásban produkált drámai kitörése és összeesése volt jó, s ez után ki is lett biva. Eőry és Kisné valamint a kis Meggyesi Cili jók voltak.

Kedden N émet né D ömjén Mari javára „Strike” adatott. A jutalmazottnak unid játéka mind éneke teljesen korrek volt. Aratott is zajos és sürű tapssokat. Mellette kiűnt Eőry, Foltényiné és Abonyi.

A „Kis herceg” csütörtök előadásán igen sikerült volt s ebben főérdeme volt: Lata bár Kálmánnak, Krecsányi Sarollának és Csataárnak. Ezuttal az énektanítónő N émet né adta s ez nem volt a darab hátrányára sőt némi tekintetben előnyére. A női kar a „Folyik az óra vére” s az „abc”-dal kitűnően adta.

A „Váljunk el” pénteki előadása igen sikerült. Krecsányiné, Halmay, Lata bár Német elemőkben voltak. A mellék szerepek jókezekben voltak.

szavaiat. Ő csak a szegényt látja most mitől nem lesz nyugodalma még a sirban se; és a mocskot, melyet őss fűrtjeiről nem moshat le többé soha.

— Oh hogy ezt megkellett érnem, nyőgi nehéz zokogás között, öreg napjaim ily gyalázatot szenvednem! Mit tegyek mi tévő legyek?

S a mig töpreng egyik gondolat a másikat űzi fejében. Egyik se nyujt semmi vigaszt. Mindenik csak a sötét kétségbeeséshez kergeti közelebb a mely már kinyújt karjait élte gyökere után, hogy szerte tépje azt.

Hogy menjen az emberek szeme elé, hogy arca fel ne piruljon, hogy égő homlokáról lene olvassák a lelkén rágó gyalázatot? A fiatalok sutogni fognak utána, az öregek már messziről kikerülik. Az anyák az ó leányták hozzák fel példa gyánadt rossz leányaiuknak; felesége botoságát az emberek a könnyelmű asszonyoknak. S ha e nagy nyomorúságában imádkozni, istenhez fordulni óhajt, a templomba majd, hogy üljön a többi ősz fűrt agg közé, kik mind félve őrizték jóhírük-nevüket, s kiknek leányai mind becsteltenben nevelkedtek és élnek. Nem lesz senki a ki egy vigasztaló szót adna, újjal fog reá mutatni minden ember.

— Oh mit tegyek, ... mi tévő legyek?

Majd a szegény koldús alakja rémlík fel előtte újból, ki felakasztotta magát. Miért? mert hálatlan gyermekei megverték. Oh mi az úts két foltjainak sajgása ahhoz a fájdalomhoz képest, mit a gyalázattal megvert, becsteltenben megcsufolt lélek érez. Verte volna őt még inkább szászor leánya, nem vádolna őt; csak becstel-

Epitaphium.

Ki anyja keblén porlad itt,
Ne higgyétek, hogy álmodik;
Oly súlyosan nem bűntet ég,
Hogy lenn is legyen álma még.

Mélázó ábránd embere:
Költő volt a lant a hangszere,
Álmak honán korlátlan úr —
Most alusszik a troubadour.

Mikor egy árva szál babér
A szívek kincsekkel felér,
Tevész van — dal s vágy oly meleg:
Virágért hiába epegt.

S mikorra halpakja nevét
A hír s termelt kabala elég:
Sívót ér lepte — őszre járt,
Tapsban üdvöt már nem talált.

Sőt jobban fájt a taps talán
Mint a mellőzés hajdanán!...
Most egy neki — ő cölhöz ért —
Akár bogács, akár babér!

Kiss József.

Ujdonságok.

Debreczen, decz. 17.

Kovács Lajos Városunkat érzékeny csapás érte. Egykori derék polgármestere és közéleti tárnoka Kovács Lajos ur, életének 77-ik évében, hosszabb szenvedés után elhunyt. Évek hosszú sora alatt elsőrangú hivatalát s neve tiszteltetését van feljegyezve érdemeivel együtt városunk történelmében. Jellemző és tehetsége közírást, szerzetet és becsületét szerzett számára. A dás poraira!

A kereskedelmi tanintézet javára szerdán este tartandó tombolaelőadásra nagyban folyik az előkészület. — Fényesnek és sikerültnek ígérkezik az lenni. Tombola-jegyek eddigéig is nagy számmal árusítottak el a belépti jegyek kelen-dősége tömeges látogatást ígér. A nyere-mény tárgyak mind igen szépek. A közönség a legnemesebb czélú törekvő fogja pártfogolni, ha minél tömegesebben fog részt venni ezen az estélyen.

Esti kör. Városunk szülöttje Méhes Lajos tiszta szőlősi ref. lelkész folyó hó 14-én esküdött örök hűséget Polgár Mariska kasszonnyal, Polgár István birtokos s Jásznagykasszonnyal megvevő bizottsági tag kedves leányával Kunhegyesen. Nász-nagyk voltak: Nagyt. Székely Károly s tiszte. Rácz Miklós kunhegyesi lelkész. Nyoszolyó leányok: Kovács Kornélia, Németh Amália, Csávás Mariska, Tárnok Irma kasszonnyok. Vőlegények: Elek István tiszászlósi földhivatalos, Dr. Simonyi Elek, Alexander László s Gyüre László urak. — Az esketési szertartást a menyasszony sógora: Rácz Miklós kunhegyesi ref. lelkész ur végezte. — Esküvő után kedélyes lakoma következett, hol nem hiányoztak a sikerült felköszöntések sem. Zavartalan boldogsá-

ben hallhatott volna meg Miért is nem vette el az isten előbb, hisz már ugys csak terhe volt a földnek.

— Oh mit tegyek..... mi tévő legyek?

Egyszer azután felemelkedik az öreg s elhagyja a szobát minden szó nélkül. Kűn a konyhában megbotlik valamibe. Le hajlik érte és magához veszi. A Kis Balázs uram kötele volt az. Azzal azután megy egyenest az istállóba, azt magára zárja, leül ott egy szegletben összehúzóva, mint valami gunnyasztó madár s fejét kezei közé szorítja az örültek merevségével bámul a sötétségbe.

Csendes álomterhes éj borul a földre. A gönczöl szelek ruhja már egészen alhajlott; a torony órája éles kongással üti el a harmat, s rá a felriadt bakter rekedt hangon énekel:

Hallja minden háza ura,
Hármát ütött már az óra.

Ott a kis házában a szegény megesezt leány, s a botor anya még hallja. Egyik-jök sem tud nyugodni. Elszibabodt tagokkal, tágra nyílt szemekkel fél álom és fél ébrenlét között küszködnek az éjszaka rémeivel, melyekkel felcsigázott képzelőmű az élettelen sötétséget beneszefti.

Vajon mit hoz a reggel? Oh uram szabadíts meg a gonosztól!

Keletről lassu szél támad. Halk nyögése csakhamar zúgássá erősöbül és komor bugva szárnyal el alacsony házak felett.

Az istállóból egyszerre csak ijedt tehen bögés hangzik ki az éjszakába. Kívül a vén Bodri feltűt fejt, körül szimatol a lég-

got és megelégedést kívánunk az ifju párnak.

Eljegyzés. T. a. u. Sáli k. a. t. Nagy-Kállóban közelebb jegyezte el Keimovics Ignác. — Áldás frigyökre.

A Debreczeni Ellenőr szerkesztőségében előfordult kellemetlenségeknek vége van. A kiadó és szerkesztőség meggyezett s így új hirlap nem lesz. Ez volt az ügy leghelyesebb elintézési módja. **A tűzoltók** vasárnap délután 3 óra után a színház helyiségekben gyakorlatot fognak tartani. — Ez érdekes gyakorlatra nagy szükség is volt.

Egy helybeli távirat azt a mint hallottuk, nevezetes találmanyra jött, mely szerint egy vonalon 8—10 géppel is lehet dolgozni s ez által a sok sorodny egészen fölöslegessé fog válni. — A találman a miniszteriumhoz lett felterjesztve. Kíváncsian várjuk e nevezetes találman további történetét.

A fűkölában pénteken d. u. történt meg az ünnepi követtség választás. Debreczenben a karácsonyi ünnepek alatt Erős Lajos szénior, Dicsőfi József s tanár és Elek István esküdött fogják hirdetni az ígét.

A mint halljuk az orsz. izr. pap növeldeiből szombaton egy pap növedék fog városunkba érkezni mint legatust. Midőn ezen körülményt mint első felment-jük, egyszerűen felhívjuk az izr. hitfelekezet tagjait annak méltó fogadására s mindenben tanúsítók áldozat készségének gyakorlatására.

Üngyilkosság. Városunk előkelő körében jól ismert Orosz Béla volt 16. sz. hűszáredbeli főhadnagy, Osten-deben hűse lötte magát. Tragikus vég egy ifju életnek.

Kimutatás a „debreczei be-tegséggyógyító izr. növegylet” által 1881 decz. 4-án rendezett tombola-estélyi járadékai: a) bevétele: 1) belépti díjakból 434 ft, 2) tombola jegyekért 153 ft 70 kr, 3) felülfizetések 185 ft 10 kr. és 10 frank összes bevétele 772 ft 80 kr. és 10 frank b) kiadás: különféle költségek 81 ft 65 kr. Maradvány 691 ft 15 kr. és 10 kr. arany. Debreczen, 1881 Deczember 5-én. Bergey Henrikné ellenőr helyett. Feischl Johanna elnök. Hollander Ernősztna pénztárnok.

Ezenkívül felülfizettek Szikszay József 10 ft, Erber Vilmos 9 ft, Steinfeld Antal 9 ft, Fischl Fülöp 8 ft, Katz Mihály 7 ft, Fischbein Ignác 6 ft, névtelen 5 ft, Kemény Mórné, Baum M. Steinfeld Ignác, Áron Miksa, Fried Lajosné Sámsonból, Berger Henrikné, Harasziné Babet, Falk Lajosné, Rothman Jakab ügyvéd, Schönfeld Fülöp, Lichtschein Mózes, öt-öt ft, Berger Fischbein Fáni, Katz Ákos, Huzli Károly prépost, Bosznay Károly ezek négy négy ft. Löwy Armina, Feischl Károly, Weinberger Lajosné, Zucker Herman ezek 3-3 ft. Klein Ignác, Dr. Scheer Benő, Hollander Dezső, Schulthof Mihály, Keller A. Dr. Balkányi Miklós, Kaszanyitzky Szabó Théréz, Kannengieszerné, Özv. Hegyi Mihály ezek 2-2 ft. Mandel Lajos 1 ft, Bachrach Gyula 1 ft 60 kr. Zicherman Bianca, 1 ft 50 kr. Fleischman, Lippman, Lichtstein M., Lichtein S. Klein Móríc, Klein

ben, azután neki esik a közbűnek, s elkezd kaparni minden erejéből, oly rémes vonítással, hogy ember állat borzadva riad fel rája.

Egy szél roham neki zudul az istállónak, leszakítja a kicsiny rozszant ablakot és be ávoit:

— Hú, hú, mi történt itt?

Rá az átelleni falon meg mozdul egy sötét tömeg, s elkezd himbálni csendesen, mint valami boszorkány óra ingája.

Majd egy borzasztóan eltorzult arc válik ki a sötétségből felmeredt hajsziálakkal, kidőzött szemekkel és rémes mosolyra nyílt ajkkal, bámulja a hideg részvetlen égre, mintba kacagná az árvak és nyomorultak gondviselőjét.

A kajla ijedt bögése és a kutya vad üvöltése behangzik a kicsiny házba is, hol a két nő reszketve buvik össze, vaczogó ajakkal, félig öntudatlanul suttogva az imát:

— De szabadíts meg a gonosztól!

Másnap egy szomorú hír zavarta fel a falut, hogy az öreg Csobán felakasztotta magát. A dolog nagy megdöbbenést keltett és az ormódik meg azután is valahányszor csak megemlékeztek a szegény öregről, mindannyiszor fejszaválva mondogatták egymásnak:

„Bizony, bizony nem rendi az a dolognak, de meg nem is vezet jóra, ha az asszony fején a kalap.”

Gyula, Özv. Deutsch Jakabné, Schirf Dániel, Holländer Gyula, Vági Sámuel, Schwarcz Benő, Schwarcz Paula, Berger Mór, Weinberger Lajos, ezek egy-egy ft, Nyiregyházi Lederer Ignác, Hász Ignác, Klar Gusztáv, Ferenczy Miksa, Förstner. ezek egy-egy ft. Fülöp Sámuel, Weiss Sándorné, egy névtelen, Rosenfeldné, Huber Józsefné, ezek egy-egy ft. Weiss Mártonné 80 kr., Rott Lipótné 40 kr., Kaufman 60 kr. össz. 185 ft 10 kr. Dr. Popper Alajos 10 frank.

Színházi hírek. A lefolyt héten három jutalomjáték volt. Anyagi tekintetben egyik sem volt oly fényes, mint a Mándoky-féle időkben. — A Krecsányi Sarolta csak 128 frtot jövedelmezett, Németné 66 80 frtot, Krecsányi nyíró 130 frtot. Krecsányi Sarolta kapott 2 csokrot és 100 frtnyi összeget; Németné két csokrot, Krecsányi 1 csokrot és egy csokrot. — Ohajdandó volna, ha nem következne o ly rohamos a jutalomjátékok. — A színház rendőreileg átt lélt vizsgálva s minden o ly intézkedés meglett vége, mely veszély esetén a közönség mentésére szolgál.

A Debreczeni Ellenőr melynek előzetési felhívását mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink, s a vidék legtekintélyesebb politikai lapja s mind rendkívüli olcsóságánál fogva (ára egész évre csak 10 ft) mind tartalmának gazdagsága miatt különösen ajánlásra méltó. Az igazi magyar nemzeti szellem mely e lap minden számát áthatja az irmodor tisztasága és nemessége, mely mai sajtóviszonyaik közt nem mindenütt található fel, élvezetessé és hasznossá teszik e lap olvasását bármely pártbeli olvasóra nézve. Ha még hozzá tesszük azt, hogy a „Debreczeni Ellenőr” szerkesztése irodalmunk egyik legjelesebb férfjának Vértési Arnoldnak vezetésével állt áll, ezzel úgy hisszük a legjobban ajánltuk az erre valóban méltó lapot.

A ki a két folyamán egy karhosszuságú bádóg tokot talált a Péterfia utcán, szíveskedjék azt Leány-utca 569. sz. alá elhozni, hol a talált tárgy értékehez viszonyló jutalomban fog részesülni.

A táncztanítási idény végének közeledtével megemlítjük, hogy Hollander Ignác városunkban jelenleg, legkedveltebb táncztanár, ma 17-én tartja harmadik próba estélyét, nagyböb növendékeivel. Hollander urnak táncztanítási képességét már ismeri a közönség, s így nem szorítkozik — reklamra.

Baum Miksa, mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. Baum ur az, ki az ilyenmő bazároknál előforduló szédeltést szigorúan kerüli, és nem vásárló lármával, de tisztességes kiszolgálásával vonja magához a vásárló közönséget.

Közcavacserát fog rendezni a növegylet a tánczteremnél alakított színházban, február hó 3-án. — **A honvéd-egylet** a „Zenede” nagy termében vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart. — **A korcsolyázó** egyesület szintén ekkor tart gyűlést a városbáz nagy termében. — **Egy iparos** pénteken délután véget akart életének vetni. Pisztolyból a szájába is lött, de a golyó, mely a nyakon kijött, nem okozott halált. Még felgyógyulhat. — **Vincze Lajos** kávéházában hetenkint készser zeneestély van. E kitűnő hírű üzlet megérdemli a pártolást azok részéről, kik barátai a kávéházi szelid időtöltésnek.

Egészsegi tápanyag. Igen kevés oly tápanyag létezik, mely oly áldos és oly gyógyhatással lenne a meghűlt és elgyengült gyomorra és altestre mint egy az „Atzgerdorf” féle császár gyöngy árpa-ból készült pépves; ez a legismertebb orvosok, valamint azok által kik vele próbát tettek, a legfényesebb elismerésben részesült. Ennek fogva kütelességünknek tartjuk olvasó közönségünket ezen cs. k. szab. „Atzgerdorf” féle bécsi árpagyár kitűnő készítményére figyelmeztetni. Valóban kívánatos, hogy ezen egészsegi tápanyag egy háztartásból se hiányozzon.

Az új év — a nálunk divó szokás szerint a cseledek változásával is egybe van kötve, mely nagyon sok kellemetlenséget szokott okozni gazdaszonyainknak. Ennek kikérülése céljából, ajánljuk a közönség figyelmébe a Zicherman H. első közzétűtő és tudakozó intézetét, a hol mind két nemből cseledek közül, nagy számmal vannak már bejegyezve mint helyekeresők. Jó, szorgalmas cseledekre bizton számíthat innen a n. é. közönség.

A debreczeni terménycsarnoknál bejegyzett terményárak.

1881-ik évi deczember, hó 14-ik napján. Métermázásánként.

Tiszta buza, piaci ár kicsiben 10.00—11.00; keresk. ár: 7 $\frac{1}{2}$ hektli. 10.40. — 10.50; 76 hektli. 10.60—10.80; 77 hektli. 11.00—11.20; 78 hektli. 11.25—11.30; **Rozs,** piaci ár kicsiben 7.75, 7.80, kereskedési ár: 8.00—8.15.

Árpa, piaci ár kicsiben: 6.60—6.70, — kereskedési ár: 6.50—6.75

Zab, piaci ár kicsiben 7.15—7.30 kereskedési ár: 7.00—7.25.

Tengeri, piaci ár kicsiben 5.00 5.85. kereskedési ár 5.20—5.40 6.60—6.75.

Köles, piaci ár kicsiben 0.—0.00 kereskedési ár: 7.20 7.50.

Vadrepce, piaci ár kicsiben — — — kereskedési ár 6.50—6.75

Bab barna, keresk. ár 8.00—8.25 nem egész tiszta fehér 9.00—9.50.

Szalonna, kereskedési ár 56.00—58 — kilogrammonként.

Szerkesztői üzenet.

— **B-k S-r.** Szerdára okvetlen itt legyen.

— **Dr. S-y E-k.** Nem kaptam a küldeményt. Gyorsan valamit még a hídró.

— **Versék,** melyek közelebb lettek beküldve — nem közölhetők.

Felölös szerkesztő: **Szombat János**
Kiadó tulajdonos: **Zicherman H.**

Pályázati hirdetmény.

Hajdu-Szoboszló rendezett tanácsu városi mérnöki hivatala, mely a számvevői teendőkhöz is egybe van kötve, elhallozás folytán megüresedvén, annak betöltésére ezenel pályázatot nyitattik.

Kézpénz fizetés 400 forint, mellékjévedelmekből ugyanannyi várható. — A napdiak következőkig vannak megállapítva: bent a városban 1 ft 20 kr, kívül a városon, de a határon belől 3 ft.

A kellőleg felszerelt pályázatok, az 1882 ik évi Január hó 15-kéig mint végső határidőig, — alantitrott polgármesternél adandók be, kitől bővebb felvilágosítások is szereshetők.

Kelt Szoboszlón, 1881. Decz. 15-kén.

Czeglédy Lajos,
polgármester.

Hirdetmény.

A Svatos Ignác és neje Miersch Borbála csődtömegkúhoz tartozó és 2000 frtra becsült de 17.000 frtért bezserzett s jó állapotban levő gépek, melyek nem csupán harisnya és ujas — de szürszabó posztó és pokrócz gyártására is alkalmasak s melyek a közelebb megtartott árverésen becsáron felül eladhatók nem valának, folyó 1881. évi Decz. 28-án d. e. 10 órakor Debreczenben Kis-Péterfia-utca 782 sz. háznál árverésen becsáron alul is eladatni fognak a gyári berendezéssel együtt, mely árveréshez venni szándékozók meghivatnak.

Debreczen 1881. Decz. 16.

Kovács József
ideigl. tömeggondnok.

Csak rövid Idelg.

Strassburger Adolfféle világhírű állatgyűjtemény és természetrajzi-tára a főtérn a Szikszay házban naponként reggeli 9 órától esti 9 óráig látható.

Ugyanott naponként esti 4, 6 és 8 órakor az Edison által javított Phonograph (beszélőgéppel) naponta 4, 6 és 8 órakor előadás tartatik.

Naponta 4 és 6 órakor este étetés. — Belépti díj 20 kr. katonák és gyermekek részére 10 kr.

tisztelettel
Strassburger A.

HIRDETÉSEK.

SCHWARZ M.**FÉRFIDIVAT-ÜZLETE**

kistemplom-bazár épületben 5 sz. a.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget; hogy férfi divatüzletemet

a téli idényre

dúsan berendeztem; ajánlom következő czikkeimet különös figyelmébe:

férfi-öltönyök	10 frttól kezdve.
„ felöltők	9.50 krtól „
gyermek-öltönyök	3.50 „
„ felöltők	6 frttól „

A raktáron levő divatos gyapjuszövetekből öltönyök mérték után is megrendelhetők, s a legjutányosabb árakban s a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek.

Férfi kalapok a legújabb és kedvelt formákban 2 frttól kezdve. Férfi és gyermek sapkákban nagy választék, legolcsóbb árban

LEGUJABB

gallérok és kézelők kautschukból, hol minden mosás szükségelenné válik.

Nagy választék férfi nyakkendőkből a legolcsóbb árban.

Gummi-köpenyek á 10 frt. 50 kr.**Esernyők,****Séta-pálczák, glace- és szarvasbőr-keztük;**

nemkülömben mindenféle uti eszközök kaphatók.

Végül ajánlom kitűnő gyártmányu

férfi czipő-raktáromat

igen olcsó árban. (324) 10—25

Kis-templom-bazár 5. sz. a.

Karácsoni és ujévi ajándék legjutányosabb árban.

FORGÁCH KÁROLY

ékszerész Debreczenben.

Főpiacz, özv. Báró Josinczyné háza alatt

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt üzletében található legújabb divat

ÉKSZEREIT,

ü. m. brilliant, gyémánt karperéczek, broschok, függők, gyűrűk, medailonok férfi és női pecsét s karika gyűrűket, legnagyobb választékban arany s ezüstből hosszú, kurta láncokat, gyertyatartókat, kompot tálak, kanalak és késeket, ugyisintén kapható 6, s 12 személyre való evő eszköz tokban, igen izlésteljesen összedalítva.

Mindeu darab hiteles próbával van ellátva, ugyisintén mindenféle javítások lehető legjutányosabb eszközzésére is készséggel ajánlikozik.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve
tisztelettel

1—3

Forgách Károly.**Hirdetmény.**

A savóskuti erdőrészen a következő télen vágatandó vargafa cserkérének eladása felett folyó hó 18-án, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a városházánál levő tanácsnoki teremben árverés fogván tartatni, az árverelni szándékozók — de különösen a helybeli timártársulat tagjai — 50 frt. banatpénzzel ellátva, illően meghívatnak.

Debreczen, 1881. decz. 14.

Laky Lajos tanácsnok.

Van szerencsém tisztelettel tudatni a n. é. közönséggel, hogy kereskedésemet dus választéku, ujonnan érkezett s igen jutányos áru

karácsoni és ujévi ajándékul legalkalmasabb

GYERMEKJÁTÉKOKKAL

rendeztem be.

Egyszersmind van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy nálam tisztán kezelt

ÉRMELLÉKI DÍOSZEGI HEGYI BOR

50 litertől feljebb hordó számra kapható varga-utcán 2251. számú saját házámnál.

Tisztelettel

Swoboda József,
Piacz-utca szögletén.

1—3.

Atzgerdorf császár gyöngyárpa,
Ezen Atzgerdorf császár gyöngy árpa minden oldalról, mint kitűnő és egészséges tápanyag ismeretes, az ebből készült pépveles pedig nem csak, hogy felette izletes, de kitűnő gyógyhatású a meghűlt és elgyengült gyomorra és altestre, mi az elsőrendű orvosi tekintélyek által is elismerve lett.

A mi császár gyöngy árpánk 500 Grammos dobozokban küldetik szét s minden doboz a fenti védjeggyel van ellátva. És alant nevezett czégeknek kapható

cs. k. szab. Atzgerdorfi árpagyár.

Hirschfeld test. és társa**Bécsben.**

Kapható Debreczenben Csanak József, Gaszner Károly, Gerébi Fülöp, Huszár Károly, Kohn Istvánek és Richl József Antal uraknak.

Karácsonra !

A következő gyermekjátékokat ajánlom olcsóságuknál fogva, becses vevőim figyelmébe, u. m.

Bábokat 2 krajczártól 4 forintig.
Lovakat 3 „ 81 krig.
Skatulyás játékokat 5 krtól 4 frtig.

Fa, bádóg, porcellán edények, ágyak, kocsi, butorok és még sok itt elő nem sorolható tárgyakat, — továbbá az elmúlt években oly nagy keresetnek örvendett, fin- és leánygyermeknek, általam összedalított

játék-csoportokat

27 krtól kezdve 3 frig.

Tisztelettel

Baum Miksa.

Vidéki megrendeléseket legkésőbb két nappal karácson előtt eszközölhetek ki.

Legczélszerűbb**karácsoni és ujévi ajándék !**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben egész éven át összegyűjtött, több mint

500 darab ruha kelme maradék

rendkívül olcsó és leszállított árak mellett

szerdától kezdve

nagy választékban kaphatók.

Mély tisztelettel

ROTT L.
DEBRECZEN.

1—3

gyomor-cseppek,

Kremzierben, Morvaországban.
(160) (115) 31—50.

ÁRJEGYZÉKE

➡ **Figyelemre méltó** ➡

PILEPSIE

(293) 12-12

ÁRJEGYZÉKE

ÓRALÁNCZOK

A gőzfavágó

Trnka,
a gőzfavágó kezelője.

A Wilhelm-féle

vértisztító-thea

● Tavaszi gyógymód ●

Dr. Wrun-féle Peruin-por

Kapható Debreczenben Rothschnek W. Emil gyógyszer-tárában Bécsben Gisch-
ner A. okleveles gyógyszerész II ker. Keissey József 14 főlegynökség. (352) 5—30

Kapható Debreczenben Rothschnek W. Emil gyógyszer-tárában Bécsben Gisch-
ner A. okleveles gyógyszerész II. ker. Keiserv József 14 főúgy-nökség. (352) 5—30

Őszi és téli idényre

dusan felszerelt női divat raktárát

ajánlja

THALVISER ALAJOS

Debreczenben, Czegléd-utca 2. sz.

Egyszersmind elvállal mindennemű női ruhák és felöltők elkészítetését *a legújabb divat szerint* igen jutányos árban.

Gyászruhák

bármily nagy mennyiségben 5 frtól felfelé, **8 óra alatt készítettnek el**; e munkák vezetésére oly szakférfi felett rendelkezem, a ki ezen a téren bécsi és budapesti legelőkelőbb hasonló művekben legjobb sikerrel működött.

Tisztelettel

(315) 11-25

Thalviser Alajos.

Őszi és téli felöltők.

ALKALMI ÁRLESZÁLLÍTÁS.

AZ ELŐHALADOTT DIVATOT TEKINTVE

NŐI ÉS GYERMEKKALAP

RAKTÁRAMAT

ujévig tetemesen leszállított árak mellett

árusítom el, mely pár hétig tartó kiváló alkalmat szép, és divatos kalapok rendkívül olcsó árára kínál vételére. tisztelettel ajánlom a t. közönség becses figyelmébe.

Özv. Hirschl Julia.

2-3.

divatárusnő.

(401)

Debreczen, Kis-templom-bazár
7. szám.

é1
Nyarri
Szőgy m ó d
at, a
- és
utio,
sok
tko
1 frt
mban
vsz

Divat utam

A debreczeni Czukorgyár - részvénytársulat

t. cz. részvényesei

a f. évi Deczember hó 29-én délután 3 órakor Debreczen-
ben a városház nagy tanács termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívatk.

A közgyűlés tárgyai:

Az 1881. Junius hó 26-án tartott közgyűlésnek a tár-
sulat jövőjére vonatkozó határozata folytán készült igazgatósági
jelentés feletti tanácskozás és határozat hozatal.

Azon szavazatképes t. cz. részvényesek, kik a közgyű-
lésen résztvenni kívánnak, felhivatnak, hogy részvényeiket az
alapszabályok 28-ik §-a értelmében Debreczenben az ipar és ke-
reskedelmi banknál, vagy a gyári pénztárnál, Bécsben a Robert és
társa czég üzleti irodájában tegyék le, az erről nyerendő elismer-
vény a közgyűlésen meg jelenésük alkalmával igazolásul fog
szolgálni.

Debreczen 1881. deczember hó 10-én

Az igazgatóság.

(398) 1—1

A legjutányosabb árban!

A LEGNAGYOBB BUDAPESTI

BÉCSI, FÉRFI ÉS GYERMEKRUHA RAKTÁR

PIACZ-UTCZA BR. JOSINCZINÉ-FÉLE HÁZ,
a Hungáriával szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség t. tudomására juttatni, hogy őszi
és téli bevásárlásomból hazatérvén, üzletemet oly dúsán rendeztem
be, hogy árúmat

a legjutányosabban

szolgáltathatom a n. é. közönségnek:

500 darab	Téli kabát	8 frittól feljebb.
300 "	Überzieher	7 " "
2000 "	Legujabb szabásu, magyar, francia, lengyel és lovagló nadrág	3 " "
1000 "	Kamgarn, schewiott és reichenbergi francia szabásu szövet-öltönyök	9 " "
3000 "	Magyar és gazdasági öltönyök	9 " "
1000 "	Fekete szalon öltözék	15 " "
2000 "	Gyermek öltözet	3.50 " "
1000 "	Gyermek felöltő	4 " "
500 "	Finom vízmentes köpeny	10 " "
500 "	" daróc kabát	5 " "
1000 "	Finom francia kármász köpeny	12 " "
200 "	Utazó bunda, róka, farkas és fe- kete bárány bőrös	30 " "
300 "	Fehér és fekete bárány bőrös rokk	8 " "

T. tisztelettel

Feuerwerker Ignác

Piacz-utca, br. Josinczi-ház. (355) 9—10

A legjobb kelmékből!

Száraz Tüzifa.

BÜKK, TÖLGY

és

Vargafát

a vaspálya udvarban lévő faraktárából kitűnő
minőségben ajánl

GERÉBY FÜLÖP.

(358)

8—10.

A legolcsóbb forrás, metszett és nem öntött

Borostyán szipkák

megszerzésére kész, gyári raktár, a legolcsóbb ár
megszerzése mellett

Szívaroknak

legizletesebb kiállítás mellett	
I számú 12 cm. hosszú 5 fritt	
II — 10 — — 4 —	
III — 9 — — 3 —	
IV — 8 — — 2 50	
V — 7 — — 2 —	
VI — 6 — — 1 80	

Cigarettáknak

legizletesebb kiállítás mellett	
I sz. 10 cm. hosszú 3 fritt	
II — 9 — — 2 50	
III — 8 — — 2 —	
IV — 7 — — 1 50	
V — 6 — — 1 —	

Metszett borostyán tájték nélkül.

Az előnyös és igen jutányos áraknál fogva reménylem
Is hamisított és az egészségnak ártalmakat elnyomni, és a
valódi természetes metszett borostyánokat pedig a közönség
kegyébe emelni. Sok borostyánnak állított szipkák nem e
borostyánok, hanem Copalból készült, és öntött borostyán
helyett adják el. — Ez tévedés mert öntött borostyán nem is
létezik.

Tajt szipkák

Izletes Eluis cilinderek alakban

Szívaroknak		Cigarettáknak	
sz. 13 cm. hosszú 3 fritt, 50		I sz. 13 cm. hosszú 2 fritt. —	
II — 12 — — 2 — 50		II — 12 — — 1 — 75	
III — 10 — — 2 —		III — 10 — — 1 — 50	
IV — 9 — — 1 — 50		IV — 9 — — 1 — 25	
V — 8 — — 1 — 25		V — 8 — — 1 —	

A nem alkalmasok vissza cserélhetnek, vagy a pénz

küldetik vissza

Ismét elárulók nagy előnyben részesülnek, Árúk küldetnek a pénz előleges be-
szerzése, vagy utánvét mellett.

W. Henn.

(402) 2—?

Bécsben X Dampfgasse 11. sz.

Csodálatraméltó a természet ereje,
ha az kellő módon alkalmaztatik.

A természet ereje!

Igy kiálltok én is fel s önnek ezennel legbensőbb
köszönetemet fejezhetem ki, miután hála legyen érte az
istennek, az ön Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szesz-
szesz- és hajkenőcs segélyt hozott számomra haj-
kihullása ellen s annak újranövésénél s csak azt óhaj-
tanám, miszerint az igazság a világnak tudomására
jusszon. Kaufman P. Dubláu.

Hat évig kopasz és szakállatlan, mint a milyen
24 éves fiatal emberlétemre voltam, csaknem kétségbe-
ejtő. Az ön csakugyan csodálatraméltó és gyógyhata-
sos Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szesz- és haj-
kenőcsének használata után alig két hónap alatt ismét
tömött haját nyertem, sőt még a szakállam is, melynek
kinövésében pedig magam is kételkedtem, igen szép
sűrűn mutatkozik. Hála érte az istennek, a természet
gyógyerejének; önnél köszönetemet, miután legközelebb
Bécsbe fel fogok ráulni, élő szóval fogom kifejezni.
Kaudler J. gépész Budapestén.

Az ön Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szeszének
nehány üveggel elhasználása után, parókámat, melyet
már csaknem egy évtől viseltem, ismét felretheltem, s
most ismét megvan a hajam, sőt több mint ezelőtt. Ezen
eredményről nálam bárki is meggyőződhetik.

Wendt J. jószágutaljonos B. Lag. a Thaja mellett A.-Ausztria.

Én az ön valódi Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szeszéből 2 palackkal hozattam magamnak,
s annak használata mellett, mind a mellett is, hogy alig vagyok még 20 éves, rövid pár nap
alatt nagy és szép szakált kaptam. Ezennel hálás köszönetemet fejeztem ki.

Maradtam tisztelettel Ifj. Maguser Lőrincz, Krappon (Kraina).

Legbensőbb hálás köszönetemet az ön Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szeszéért, melynek
3 heti használata után, pompás tömött szakált birtokában vagyok. Én az ön csodálatraméltó ké-
szítményeit mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom. Berger József, Elg. lovag. Bécs.
Ezen, valamint sok más száz elismerő és köszöndírat, melyek nálam eredetiben mindenki által
bármikor is betekinthetők végezt ki vannak téve, a Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szesz és
hajkenőcs, minden dicsőítést feleslegessé tesz, mivel a jó önmagát dicsőíti meg.

Arat: 1 palack Winkelmayer-féle bojtortán gyökér szesz 90 kr.
1 tégely " " hajkenőcs 50 kr.
1 palack " " olaj 40 kr.

Bécsi megküldésnél, (a pénz beküldése vagy utánvétel mellett) csomagolásért 10 krral több.

Központi raktár:

WINKELMAYER J. Bécs. VI. Gumpendorferstrasse 159. szám alatt.

Fiókraktár: Debreczen: Rothschnek V. Emil gyógyszerész, valamint minden hírnevesebb
gyógyszertár és illatszer-kereskedésben kaphatók.

A tömörked hamisítás kikerülése végett, csak arra kérek, mindenkor Winkelmayer-féle valódi
bojtortán gyökér készítményt kérni, s arra ügyelni, hogy mindenik palackon J. Winkelmayer
Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159. czég legyen alkalmazva. (360) 5—30.

Kiadó birtok.

A. B. sz. mártóni határban két darabban lévő összesen 903 1/2
kis hold kiterjedésű tagos birtok, melyből mintegy 200 hold szántó
földnek is használható az évi március 10-től számítandó 3 vagy
esetleg 6 évre haszonbérbe kiadó. Bérleti szándékoztok értekezhetnek
Reviczky Emil tulajdonossal Debreczenben Sz. Anna utcza lakásán.
(389) 4—6

Féder s érv felkötők!

Üzlethelyiség változtatás!!

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, miszerint

KEZTYÜS ÜZLETEMET
a kis templom-bazár épületbe
tettem át;

és ujjal a legszilárdabb anyagból készült kitűnő minőségű czikkkel szereltem föl, melyeknek mind tartóssága, mind jutányossága miatt a legjobban ajánlhatók.

Női és férfi glacé és mosó szarvasbőr, ugyszinté katonai és tiszti keztyűk nálam a következő árban kaphatók: Egy pár 2 gombos női keztyű 90 kr.; 3 gombbal 1 frt 10 kr., és így tovább minden gomb 10 kr-rel feljebb. — Férfi glacé keztyűk 1 gombbal 90 kr.; 2 gombbal 1 frt; 1 pár dupla varrott kecskebőr keztyű 1 frt 20 kr.; kutyabőr keztyű szinte duplán varrva 1 frt 40 kr. — Továbbá ajánlom a nálam készült legújabb s véd fekete és színes keztyűket.

legjobb féder s érv felkötőimet,

ugyszinté az ugynevezett

ruggyanta s érv felkötők nálam kaphatók,

s megrendelhetők, s nem tetszés esetében visszacseréltetik. — A megrendeléseknél a derék bőség szükségeltetik és annak kijelentése kéretik, hogy jobb vagy baloldalra kívánatlik-e?

Pestieknél sokkal olcsóbb és jobb készületekből nálam megrendelhető szarvasbőr nadrág, lepedő, párna és ülő párna. — Sípka béléis 80 kr.

Szarvasbőr nadrág mosást, festést, úgy szinte keztyű mosást és tisztítást elvállalok.

A legnagyobb titoktartást biztosítja

Nagy András,

keztyűs.

(203) 12—50.

Finom szarvasbőr nadrág 20—35 frtig.

Üzlet változtatás!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a főpiacson a „Tisza“ biztosító intézet házában levő

Berghofer István-féle

kiváló jó hírnek örvendő fűszer üzletét a közönség által szinte előnyösen ismert saját üzletemmel a fent említett helyen egyesítettem, hol

mindennemű fűszer, anyag festék

és mind e nemhez tartozó árucikkek legkitűnőbb minőségben olcsón és pontos kiszolgálat mellett kaphatók.

Különösen felhívom a figyelmet a

miskolczi gőzmalom örleményeire

melyet a legnagyobb mennyiségben tartok. — Ugy szinte kiváló mennyiségű

KÓSÓ

is van készletben mindenkor.

A n. é. közönség becses pártfogását kiérdemelni legfőbb kötelességem leendő.

Tisztelettel

Debreczen, 1881. decz. 1.

3—3.

Kupfer József.**ÉPÜLETFA RAKTÁR!**

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy az eddig is jó hírben álló

„Épületfa raktárunkat“ egészen ujjonnan és oly dúsan

szereltük fel, hogy a n. é. közönség igényeit minden irányban a legpontosabban kielégíthessük.

A nagyérdemű közönség becses megbízását elvárva maradtunk

T. tisztelettel

STERN és REICH.

(364) 5—

BLAU L. és FIAI BUDAPESTRŐL.**A karácsony közeledtével.**

Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe, jól berendezett

ARANY-, EZÜST-, ÉKSZER-,

és

ÓRA RAKTÁRUNKAT

legjutányosabb árak mellett.

Minden e szakmába vágó czikkek a legmagasabb áron vétetnek és becseréltetnek.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel.

Blau L. és fiai**Debreczenben, Nánássy-ház alatt.**

(399) 2—3.

Főüzlet
Budapest, Dorottya-utca 12Főüzlet
Szathmárt

